



Skriftlighed i de erhvervsøkonomiske fag

”Faglighed er sproglighed. At lære et fag er i vid udstrækning det samme som at lære at tale og skrive fagligt”.

Ellen Krogh og Lisbeth Pedersen, fagdidaktik i økonomifagene, Columbus 2008.

De erhvervsøkonomiske discipliner er anvendelsesorienterede. Der er fokus på løsning af de mange problemer/udfordringer som en virksomhed står over for. Erhvervsøkonomiske løsninger produceres ud fra analyser og tolkninger af data fra virksomheden og dens omverden med anvendelse af erhvervsøkonomisk teori og metode. I praksis vil analyser og fortolkninger samt forslag til løsninger blive formidlet som beslutningsgrundlag; ofte i form af et notat eller en rapport. Et notat eller en rapport forventes at efterleve de almindelig anerkendte akademiske formkrav til skriftlige produkter. Indholdsmæssigt er der forventning om, at beslutningsgrundlagets analyser, fortolkninger og løsningsforslag er **relevante og troværdige**.

Gennem undervisningen lærer eleverne om erhvervsøkonomiske beslutninger og udarbejdelse af erhvervsøkonomiske beslutningsgrundlag. Under hensyn til undervisningens særlige formål, arbejdes der såvel med stereotype problemstillinger som med mere åbne og komplekse problemstillinger.

De forenkledte problemstillinger tager ofte udgangspunkt i allerede indsamlede og bearbejdede data. Der er ofte simple krav

til analysen og fortolkningen. Udfaldsrummet for korrekte løsninger begrænses ofte til kun én. Der er forskellige varianter inden for denne **opgavegenre**. Genren styres af de spørgeformer, som er udviklet i det faglige miljø. Elever bliver bedt om at redegøre, beregne og forklare. Formålet med genren er at støtte opbygningen af elevernes viden og færdigheder i faget. Eleverne trænes i at formulere sig inden for fagets diskurs; Hvordan anvendes fagets terminologi? Hvordan konstrueres erhvervsøkonomiske ræsonnementer? Hvordan gennemføres forskellige beregninger til underbygning af økonomiske beslutninger?

De mere åbne og komplicerede problemstillinger tilføres undervisningen i form af cases; ofte en situation fra en eksisterende virksomhed og dens omgivelser. Der kan være krav om indsamling af yderligere information. Analyserne og fortolkningerne er fagligt og metodisk krævende. (*fortsættes side 2*)

Interview med Anette Lind august 2011 - skriftlighed.swf

achillesmads 0 videoer Abonner



Se og hør interview med fagkonsulent Anette Lind om skriftlighed i økonomifagene. [Klik her](#)

I dette netbrev

Skriftlighed	1
Kritiske succesfaktorer	2
Konferencer/kurser/workshops	3
Bagsiden	4

Som bilag til dette netbrev følger et eksempel på en samlet progressionsplan for det skriftlige arbejde på hhx.

Planen er oprindeligt udarbejdet af Lisbeth Pedersen, IBC Kolding i 2009, men er i form bl.a. blevet redigeret af Jytte Melin, BCH.

(fortsat fra side 1)

Der er sjældent en korrekt løsning. Denne **opgavegenre** styres af et antal mere eller mindre åbne spørgsmål, der tilsammen danner noget, som matcher et beslutningsgrundlag; en virksomhedsanalyse, en ledelsesberetning, en miljørapport m.fl. Gennem denne genre udfordres eleverne på deres kompetencer inden for faget. Kan de anvende fagets modeller i deres analyser og fortolkninger? Kan de gennemføre en troværdig problembehandling? Kan de vælge og formidle relevant erhvervsøkonomisk viden?

Nedenstående eksempel på case spørgsmål er inspireret af de spørgsmål, som anvendes ved de nye prøver i virksomhedsøkonomi på niveau B og A.

1.1

Redegør for de interne forhold, der har betydning for IC Companys indtjening.

1.2

Forklar med udgangspunkt i PEST-modellen, hvilke forhold i IC Companys omverden der har væsentlig betydning for selskabets indtjening.

1.3

Udarbejd med udgangspunkt i nøletallene, videoklippen og artiklerne en analyse af rentabiliteten, indtjeningsniveauet for IC Company.

1.4

Vurder med udgangspunkt i besvarelsen af ovenstående spørgsmål IC Company fremtidsudsigter.

Samlet set vil besvarelsen af spørgsmålene dække over noget, som vi fagligt med rimelighed vil

kunne kalde et beslutningsgrundlag. Hvad er virksomhedens økonomiske situation og hvilke udfordringer står virksomheden over for?

Eleverne udfordres i denne opgavegenre på deres evne til at vælge relevante fokusområder og deres evne til at gennemføre troværdige analyser og fortolkninger.

”Faglighed er sproglighed. At lære et fag er i vid udstrækning det samme som at lære at tale og skrive fagligt”.

Hm... læring er vel noget der foregår i hovedet på eleverne. Men det er ubestrideligt, at faglig formidling også er en central kompetence for erhvervsøkonomer.

Kritiske succesfaktorer

Begrebet kritiske succesfaktorer (KSF) er vel første gang anvendt i management litteraturen i tresserne. Begrebet blev flittigt anvendt af McKenzie. For McKenzie var de kritiske succesfaktorer en vurdering af, hvordan en virksomhed kan lykkes - et fagligt skøn.

Wikipedia har en dejlig simpel definition på de kritiske succesfaktorer, som falder fint i forlængelse af McKenzies tilgang til begrebet: *”Et udtryk for en aktivitet, der er nødvendig for at en organisation eller et projekt kan opfylde sin mission”.*

Når Ulrik Wilbek peger på, at udfaldet af en kamp afhænger af de hurtige tilbageløb og opdækningen i forsvaret, beskriver han de kritiske succesfaktorer efter bedste skøn. Vel vel - et skøn, der bygger på en

faglig analyse og stor erfaring som træner i mange år, men der er ikke tale om ”raketvidenskab”.

Når vi i erhvervs-case beder om de kritiske succesfaktorer, er det de 3 til 5 væsentlige forhold, som er afgørende for om case virksomheden får succes. Vi lader eleverne foretage et fagligt skøn. Eleverne skønner ud fra egne forudsætninger; deres viden fra fagene, - og for nogle få elever, måske erfaringer fra erhvervslevet. Vi kan hjælpe eleverne på vej, ved at anviser eksempelvis en værdikædeanalyse som fagligt belæg for deres skøn.

Begrebet KSF anvendes i forbindelse med erhvervs-case, fordi der er et ønske om, at eleverne kan få lov til at lave deres analyser og fortolkninger af en virksomhed og dens omverden på et autentisk grundlag. Autentisk

betyder ikke kun, at der arbejdes ud fra en eksisterende virksomhed og dens mange udfordringer. *Autentisk betyder også, at eleverne får mulighed for at pege på løsninger ud fra egne analyser og fortolkninger, der kan knyttes an til de succesfaktorer eleverne selv vurderer er kritiske for virksomheden.*

Vi forventer, at eleverne arbejder med fagenes teori og metoder i deres analyser og fortolkninger. Vi forventer også, at de kan argumentere for deres valg af KSF.

Når vi bedømmer eleverne ved den mundtlige prøve i erhvervs-case tager vi stilling til deres viden i henhold til bedømmelseskriterierne for studieområdet del 2.

Fortsættes side 3

Fortsat fra side 2

Vi bedømmer ikke i hvilken grad de valgte kritiske succesfaktorer og elevernes løsninger er "rigtige". Vi bedømmer ikke om elevernes valg af medicin er den rigtige for virksomheden set med

vores optik. Vi tager stilling til om det eleverne siger ved den mundtlige prøve er relevant og troværdigt. Kan de anvende faglig teori, metode og terminologi. Er de i stand til at indsamle, analysere og vurdere interne og eksterne virksomhedsinformation. Kan de argu-

mentere gennem selvstændige ræsonnementer. Kan de reflektere over deres arbejde og kan de formidle fagligt stof.

Konferencer/kurser/workshops

24.-25. november 2011

Årets DRØF konference

"DRØF har fået meget ros for sidste års konference, og det er ambitionen at 2011-konferencen holder samme høje niveau. Vi har fået tilsagn fra 4 topfolk fra danske virksomheder med globalt perspektiv om at dele deres erfaringer med os.

Sted: Trinity Hotel og Konferencenter, Gl. Færgevej 3,7000 Fredericia

Tilmelding: www.droef.dk

30. november 2011

Workshop i anvendelse af interaktive tavler i virksomhedsøkonomi

Det er formålet med workshoppen at inspirere og dele viden om anvendelse af den interaktive tavle i virksomhedsøkonomi. Workshoppen fokuserer bl.a. på anvendelse af den interaktive tavle og dens software til multimedial formidling af det økonomiske kernestof og instruktioner i forbindelse med opgaveløsning. Workshoppen afvikles onsdag den 30. november, kl. 9.30-16.00, IBC Kolding Skamlingevejen 32. Pris 990,- kr. inklusiv Materialer og fortæring. Tilmelding senest den 15. november på www.droef.dk

11. januar 2012

Kursus i matematik i virksomhedsøkonomi (gentagelse af kursus fra sidste skoleår).

Gennem kurset vil deltagerne få repeteret deres matematiske viden og færdigheder. Der er fokus på undervisningen i virksomhedsøkonomi, men vejledningen i forbindelse med SRP, hvor matematik indgår som andet fag, berøres også på kurset.

Kurset omfatter gennemgang af de matematiske discipliner som indgår i det nye virksomhedsøkonomi. Der arbejdes med optimeringsmodellerne, omkostningskurvernes forløb, afskrivningsmetoderne, lineær programmering, investeringskalkuler og modellen for den optimale indkøbsstørrelse.

Sted: Campus Vejle

Tilmelding: www.droef.dk

18. januar 2012

Kursus: Skriftlighed i økonomifagene (gentagelse af kursus fra sidste skoleår).

Sted: IBC Kolding.

Tilmelding: www.droef.dk

2. februar 2012

Virksomhedsøkonomi konference med fokus på logistik.

Konferencen gennemføres i et samarbejde mellem Würth Danmark A/S, Deloitte, IBC Kolding, DRØF og Undervisningsministeriet.

Program

Det endelige program sendes ud ultimo november

Kl. 9.30 Registrering/kaffe

Kl.10.00 Præsentation af dagens case virksomhed **Würth**

Danmark A/S Marketingschef NN

Kl.10.30 Fælles transport

Kl.11.00 Rundvisning i virksomheden **Würth Kolding** lagerchef NN

kl.12.00 Fælles transport

Kl.12.30 Frokost

13.30 Logistikstyring og logistisk effektivitet hos **Würth Danmark A/S** Logistikechef NN

Kl.14.30 Kaffe

Kl.14.45 Revisors analyse af **Würth Danmark A/S** Statsautoriseret Revisor Henrik Re-

ventlow **Deloitte** Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Kl.15.45 Opgavekommissionen præsenterer rationalerne bag de nye eksamensopgaver og gennemgår sæt 2 af de vejledende opgave til niveau B og A.

Sted: IBC Kolding.

Tilmelding: senest 20. januar på www.droef.dk

UNDERVISNINGSMINISTERIET

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

red. Mads Achilles
mobil 22813225
e-mail Mads.Achilles@udst.dk

Nyttige links

[DRØF, Driftsøkonomisk forening](#), [FLE, Lærere i erhvervsøkonomi](#), [Lærere i erhvervsret](#), [Hhx fagsiderne på EMU.dk](#), [Eksamensbekendtgørelsen](#) [Procedure ved Behandling af klager over skriftlige prøver](#) [Eksamenskalender 2011](#) [Undervisningsbeskrivelser](#) [Tidligere stillede eksamensopgaver](#) [De gymnasiale eksamensresultater 2010](#)

DECEMBER 2011

ma	ti	on	to	fr	lø	sø
			1 Fagdidaktik i finansiering	2	3	4
5	6	7	8 Fagdidaktik i finansiering	9	10	11
12	13	14	15 Fagdidaktik i finansiering	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

JANUAR 2012

ma	ti	on	to	fr	lø	sø
						1
2	3	4	5 Næste Netbrev	6	7	8
9	10	11 Matematik i VØ	12	13	14	15
16	17	18 Skriftlighed	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					
						2. Februar VØ konference - se side 3 i dette netbrev

”ProInvestors aktiespil er en sjov og risikofri måde at prøve kræfter med aktiemarkedet. Aktiespillet er en simulering af handler med aktier fra det danske [C20 index](#). Handlerne foretages via din portefølje. Spillet er 100% gratis. I spillet kan du gratis både købe og shorte aktier. Du kan maksimalt købe for 20% af din samlede portefølje i én aktie. Du kan kun handle aktier i fondsbørsens åbningstid mellem kl 9.00 og 17.00. Kurserne er de rigtige kurser, dog 15 min forsinket. Du kan dog få et forspring fra dine konkurrenter og købe [Realtid](#) eller [Plus](#) og se aktierne i realtid. Vinderne af aktiespillet er dem, som ved hjælp af handlerne formår at skabe det største afkast i deres portefølje. Aktiespillet kører hvert kvartal. Det første spil begynder 1. november 2011 kl. 9.00 og varer til 30. december 2011 kl. 16.00. I hvert kvartal vil ProInvestor uddele præmier til vinderne. Efter hvert kvartal vil vi starte en ny runde, det betyder at din portefølje bliver nulstillet - ligeledes dine points”. [Klik her](#)